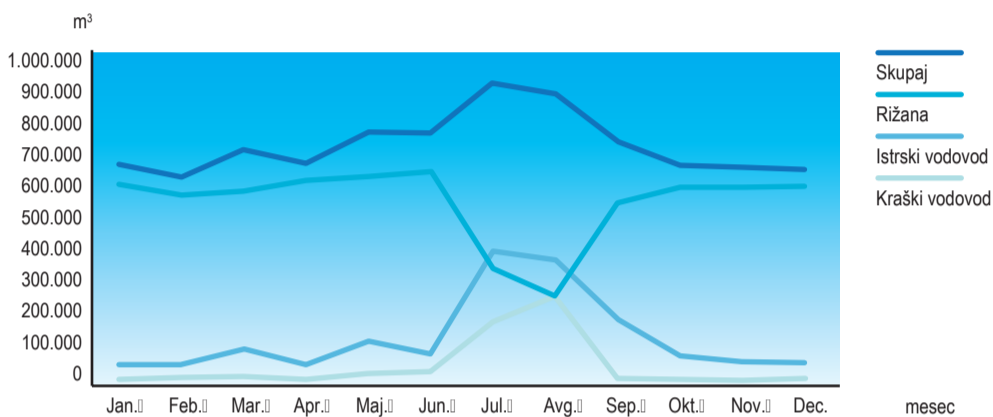

ŽIVLJENJE JE ČISTA KAPLJICA

Skrb Rižanskega vodovoda Koper za čisto kapljico, ki se pretaka po vodovodnih ceveh, se kot dejavnost obvezne lokalne gospodarske javne službe izvaja na območju vseh treh obalnih občin.

Izredno zahteven in razvejan vodovodni sistem, ki šteje okoli 2000 vodovodnih objektov in približno 1000 km dolgo vodovodno mrežo, je napajen iz treh vodnih virov in sicer iz istrskega vodovodnega sistema Gradole (od 1,6 do 2 milijona m³ letno), iz vodovodnega sistema Kraškega vodovoda Sežana (660.000 m³ letno) in iz lastnega vodnega izvira reke Rižane (6.670.000 m³ letno).

DOKAZANA VISOKA KAKOVOST PITNE VODE

Svojim odjemalcem zagotavljamo visoko kakovost pitne vode na domačih pipah, kar dokazujejo večletne laboratorijske preiskave. Zahteven in nujno potreben postopek ultrafiltracije odstrani iz izvirske vode vse nečistoče in mikroorganizme brez dodajanja kemičnih sredstev, ohrani pa raztopljene minerale in soli, ki dajejo vodi prijeten okus.

Za zagotavljanje zdravstvene ustreznosti imamo vpeljan in vzdrževan interni nadzor po načelih sistema HACCP, ki temelji na izvajanju spremljajočih higienskih programov. To pomeni, da vse aktivnosti, ki jih počnemo na vodovodnem omrežju in na vodovodnih objektih, potekajo na način, da ne vplivamo na zdravstveno ustreznost pitne vode. Kritične točke vodovodnega sistema pa posebej nadzorujemo in obvladujemo, sprotno in skrbno rešujemo tudi morebitne reklamacije.

Da je temu res tako, ugotavljamo zdravstveno ustreznost in skladnost pitne vode s tedenskimi laboratorijskimi preskušanjmi po določilih Pravidnika o pitni vodi. Vzorce pitne vode poteka po letnem planu, kjer so točno definirana mesta vzorčenja, vrsta preskušanj in najmanjša frekvenca vzorčenja na tak način, da reprezentativno zajema vzorce na javnem sistemu oskrbe z vodo in pri končnih referenčnih porabnikih. To nam omogoča lociranje vzroka morebitnega neskladnega vzorca pitne vode, ki je po naših izkušnjah največkrat interna vodovodna napeljava odjemalca. Plan vzorčenja vključuje tudi pitno vodo iz vodovodnega sistema Kraškega vodovoda Sežana in pitno vodo iz istrskega vodovodnega sistema Gradole.

Tabela prikazuje rezultate opravljenih preskusov pitne vode v okviru notranjega nadzora RVK v letu 2007. Opravljenih je bilo skupno 636 laboratorijskih preskušanj vzorcev pitne vode, odvzetih tako v vodohranih (448), kot na končnih pipah odjemalcev (188).

Vsi pregledani vzorci pitne vode iz javnega vodovodnega sistema (vodohrani), oskrbovanega iz vseh treh vodnih virov, so bili v letu 2007 skladni z zahtevami veljavne zakonodaje.

Rižanski vodovod Koper (RVK)	Vodohrani RVK/ Vodovodne pipe porabnikov	MIKROBIOLOŠKI PARAMETRI					FIZIKALNO KEMIJSKI PARAMETRI		SKUPAJ RVK	
		Število vseh vzorcev	Neustrezni vzorci			Število vseh vzorcev	Neustrezni vzorci	Število vseh vzorcev	Število neustreznih vzorcev	
			Število	EC in SŠM 37°C	SŠM 37°C					Enterokoki
RIŽANSKI DEL OSKRBE Z VODO	Vodohrani	146	0	/	/	/	146	0	292	0
	Vodovodne pipe por.	132	2	1	1	/	/	/	132	2
	SKUPAJ	278	2	1	1	0	146	0	424	2
KRAŠKI DEL OSKRBE Z VODO	Vodohrani	26	0	/	/	/	26	0	52	0
	Vodovodne pipe por.	18	1	/	/	1	/	/	18	1
	SKUPAJ	44	1	0	0	1	26	0	70	1
HTVAŠKI DEL OSKRBE Z VODO	Vodohrani	52	0	/	/	/	52	0	104	0
	Vodovodne pipe por.	38	0	/	/	/	/	/	38	0
	SKUPAJ	90	0	0	0	0	52	0	142	0
RVK	SKUPAJ	412	3				224	0	636	3

Le trije vzorci vode iz vodovodne pipe odjemalcev, od skupno 188, so odstopali od zahtev pravilnika, zaradi neustrezne interne vodovodne napeljave odjemalcev. Dokazana kakovost pitne vode RVK je razlog, da na interni vodovodni napeljavi ni potrebno nameščanje dragih naprav za dodatno čiščenje in filtriranje vode. Rezultate analiz vode za obdobje 2003-2008 si lahko ogledate na spletnem portalu RVK na www.rvk-jp.si.

USPEŠNI PRI OBVLADOVANJU VODNIH IZGUB

Na RVK že vrsto let uspešno izvajamo aktivnosti zmanjševanja vodnih izgub, kamor prištevamo dejanske izgube vode in količine vode za tehnološke namene (izpiranja), ki so po metodologiji mednarodnega vodnega združenja ocenjeni na 7,01 m³/km/dan. Po tem kriteriju, ki upošteva skupno dolžino vodovodnega omrežja, sodimo med dobro vzdrževane vodovode, saj obvladujemo vodne izgube pod še dopustnimi 10 m³/km/dan. V svetu pa se vse bolj uveljavlja, kot pokazatelj obvladovanosti vodnih izgub, infrastrukturni indeks izgub »ILI«, ki poleg dolžine omrežja upošteva še gostoto priključitve, tlačne razmere in neprekinjenost

vodooskrbe, prikazuje pa se v razponu od 1 (za zelo dobro vzdrževane vodovode) do 10 (za slabo vzdrževane vodovode). Vodovodni sistem RVK sodi med dobro vzdrževane in obvladovane vodovode, saj je v letu 2007 dosegel indeks ILI 3,2 in je za 0,3 indeksne točke nižji, kot leta 2006.

AKUMULACIJA PADEŽ – DOLGOROČNA REŠITEV OSKRBE Z VODO SLOVENSKE ISTRE

Uspešen izid poslovanja družbe RVK je v celoti rezultat učinkovitega poslovanja tržnih sektorjev družbe, tako ustvarjen dobiček pa je vrnjen v nemoteno upravljanje in vzdrževanje tehnično zahtevnega in razvejanega vodovodnega sistema, ki ga dosegamo z uvajanjem novih tehnologij, kot je telemetrija, daljinsko odčitavanje vodomero, geoinformacijski sistem in drugo.

V ceni vode je všteta 72% amortizacija, kar vsako leto vrnemo v izgradnjo in vzdrževanje sistema. Tako je bilo v letu 2007 vloženo preko 10 milijonov evrov z enim ciljem – zagotavljanje zadostnih količin visoko kakovostne pitne vode vsem našim odjemalcem. Vendar problem nezadostnih količin vode še vedno ni rešen. Vsako leto smo se primorani spopadati s sušnimi poletnimi obdobji in prebijati poletne konice s prešteti razpoložljivimi litri vode. V času čakanja določitve prepotrebne novega vodnega vira s strani države in tako nujnih dogovorjanjih s sosednjimi vodovodi za dobavo manjkajočih količin pitne vode, smo prepuščeni sami sebi. Dejstvo pa ostaja, da bi brez nakupa vode pri sosedih, za kar letno namenimo 1 milijon evrov (milijon evrov pa še za čiščenje oporečne vode iz izvira Rižane), prebivalcem Slovenske Obale in sezonskim obiskovalcem v poletnem obdobju gasila žejo le ustekleničena voda, saj bi bile vodovodne pipe suhe.

Upanje se nam je porodilo leta 2003, ko je tedanji okoljski minister Janez Kopač potrdil pripravo državnega lokacijskega načrta akumulacije Padež v Brkinih. Večnamenska akumulacija s količinami od 15 do 20 milijonov kubičnih metrov vode, namenjena za pitno vodo rižanskemu, kraškemu in ilirskobistriškemu vodovodu ter bogatenju reke Reke, bi za suho

Izvir Rižane - poleti vode ni

Slovensko Istro pomenila srečen konec zgodbe o vodi, ki jo že tisočletja sanjamo ljudje in zemlja.

Vendar so »suhe pipe« v bližnji prihodnosti realno zelo možen scenarij, saj so na Ministrstvu za okolje in prostor (MOP) leta 2006 ustavili aktivnosti na projektu Padež kljub temu, da so vanj vložili že 2,2 milijona evrov. Po preverjanju ekonomske upravičenosti te naložbe še s strani računskega sodišča, je MOP naročilo recenzijo projekta pri nemškem Vodovodnem inštitutu v Dortmundu, ki pa se ni nanašala na vsebinske

Izvir Rižane - razkošje vodnega vira

rešitve po že izdelanih projektih ter prostorski in okoljski dokumentaciji, ampak na posebej in naknadno izdelano parcialno gradivo o vodni bilanci Reke, ki skupini strokovnjakov s področja vodooskrbe, imenovani s strani MOP za projekt Padež, ni bilo nikoli predstavljeno. Recenzija je bila zato izrazito pomanjkljiva in nestrokovna. Zaprepašeni nad rezultati nemške recenzije smo MOP kot odgovor posredovali obsežno analizo navedene recenzije, argumentirano s prikazi, obdelavami in izračuni dejansko izmerjenih in uradno evidentiranih hidroloških podatkov, ki jasno kažejo, da so zaključki recenzije povsem napačni. MOP se na povedano ne odzove, kljub urgencam in opozorilom o nujnosti reševanja problematike vodnih virov, delo na projektu pa je še vedno ustavljeno.

Očitno bodo odgovori na vprašanja, ki smo jih zastavili MOP o tem, kje in kdaj bo država zagotovila zanesljiv vodni vir za prebivalce južno primorske regije in po kakšni ceni, ostali neznanka, upoštevajoč dejstvo, da v proračunu RS za leti 2008 in 2009 niso za nadaljevanje dela na tem projektu, ki je bil v preteklosti s strani MOP že prijavljen tudi za nepovratno sofinanciranje iz Kohezijskega sklada EU, predvidena nikakršna sredstva.

Nezadostne vodne količine, strošek prečiščevanja vode oporečnega lastnega vira, kompleksno upravljanje velikega sistema, nakup vode iz sosednjih dveh virov, drage in zahtevne laboratorijske preiskave vode so samo nekatere karakteristike, ki vplivajo na ceno vode in nas postavljajo v neenakopraven položaj glede na ostale regije v Sloveniji.

Glavni vodni vir (po strokovnih merilih) in s tem normalno življenje in razvoj regije prebivalcem južne Primorske pripada, zato je skrajni čas, da država po tridesetih letih le-tega določi in sfinancira.

Strošek izgradnje bi s pomočjo nepovratnih sredstev iz EU in sredstev, ki jih RVK namenja za nakup vode v drugih sistemih, povmili že v 20-25 letih brez višanja cene vode!

Sara Krbavčič,
predstavnica za odnose z javnostmi